

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัย “การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินิจฉัยของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๖ คน มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินิจฉัยของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินิจฉัยของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๔.๕ แนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินิจฉัยของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

อักษรย่อและสัญลักษณ์ทางสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	หมายถึง	ค่า Sum of Squares (ผลบวกกำลังสองของคะแนน)
df	หมายถึง	ค่า Degree of freedom (ขั้นของความเป็นอิสระ)
MS	หมายถึง	ค่า Mean Square (ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน)
Sig.	หมายถึง	ค่า Significant (ระดับนัยสำคัญ)
F	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
*	หมายถึง	ค่า allowable error ๐.๐๕ (ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรีจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n= ๑๕๖)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๘๑	๕๑.๙
หญิง	๗๕	๔๘.๑
รวม	๑๕๖	๑๐๐.๐
๒. อายุ		
ไม่เกิน ๒๕ ปี	๑๗	๑๐.๙
๒๖ – ๓๕ ปี	๓๗	๒๓.๗
๓๖ – ๔๕ ปี	๕๕	๓๕.๓
๔๖ ปีขึ้นไป	๔๗	๓๐.๑
รวม	๑๕๖	๑๐๐.๐
๓. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๗๖.๓
ปริญญาตรี	๒๗	๑๗.๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐	๖.๔
รวม	๑๕๖	๑๐๐.๐
๔. อาชีพ		
รับจ้าง	๗๐	๔๔.๙
ค้าขาย	๑๕	๙.๖
เกษตรกรรม	๖๑	๓๙.๑
อื่น	๑๐	๖.๔
รวม	๑๕๖	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าเพศ ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙ รองลงมาเป็นเพศหญิง มีจำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑

อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๖ – ๔๕ ปี มีจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓ รองลงมาคืออายุ ๔๖ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ มีอายุ ๒๖ – ๓๕ ปี มีจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗ และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี มีจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙

ระดับการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓ รองลงมาคือมีการศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓ และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๔

อาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง มีจำนวน ๗๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙ รองลงมาคืออาชีพเกษตรกรมีจำนวน ๖๑ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑ มีอาชีพค้าขาย มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖ และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อาชีพอื่นๆ มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๔

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

ความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านทั่วไป และด้านการอำนวยความสะดวก แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ ๔.๒ – ๔.๖

ตารางที่ ๔.๒ แสดงระดับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม

(n = ๑๕๖)

การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ด้านวิชาการ	๓.๗๒๖	๐.๒๒๙	มาก
๒. ด้านงานบุคลากร	๓.๔๘๗	๐.๑๙๐	ปานกลาง
๓. ด้านทั่วไป	๓.๘๓๙	๐.๒๖๑	มาก
๔. ด้านการอำนวยความสะดวก	๓.๙๙๔	๐.๓๕๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๗๖๒	๐.๑๗๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๗๖๒) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการ ด้านทั่วไป ด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก และด้านงานบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านการอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๙๔ รองลงมาคือ ด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๓๙ และที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ด้านงานบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๘๗

ตารางที่ ๔.๓ แสดงระดับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวิชาการ

(n = ๑๕๖)

การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ศูนย์จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	๓.๕๘๙	๐.๔๙๓	มาก
๒. ศูนย์มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด	๓.๘๕๙	๐.๓๔๙	มาก
๓. ศูนย์จัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้นักเรียนกล้าแสดงออก	๓.๗๑๗	๐.๕๘๘	มาก
๔. ศูนย์ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	๓.๖๖๖	๐.๔๗๒	มาก
๕. ศูนย์ให้ความสำคัญร่วมกับชุมชนในการสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการด้านต่างๆ	๓.๗๘๘	๐.๔๐๙	มาก
๖. ศูนย์มีการติดตามและประเมินผลการแนะนำนักเรียน	๓.๗๓๗	๐.๔๔๑	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๗๒๖	๐.๒๒๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๗๒๖) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความความคิดเห็นสูงสุดคือ ศูนย์มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕๙ รองลงมาคือ ศูนย์ให้ความสำคัญร่วมกับชุมชนในการสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการด้านต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๘๘ และที่มีความคิดพึงพอใจต่ำสุดคือ ศูนย์จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๘๙

ตารางที่ ๔.๔ แสดงระดับความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร

(n = ๑๕๖)

การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์	ความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ศูนย์จัดครูผู้สอนธรรมะได้อย่างเหมาะสม	๓.๔๐๓	๐.๖๑๙	ปานกลาง
๒. ผู้บริหารและครูศึกษามีความคิดก้าวหน้าทันสมัย	๓.๘๕๙	๐.๓๔๙	มาก
๓. ศูนย์มีจำนวนครูเหมาะสมกับนักเรียน	๓.๓๕๒	๐.๔๗๙	ปานกลาง
๔. ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง	๓.๑๙๒	๐.๕๔๖	ปานกลาง
๕. ผู้บริหารและครูมีความเคร่งครัดในกฎระเบียบของโรงเรียน	๓.๗๑๑	๐.๖๙๑	มาก
๖. ผู้บริหารและครูแต่งกายสุภาพเรียบร้อยมีบัตรแสดงชื่ออย่างชัดเจน	๓.๔๐๓	๐.๔๙๒	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๔๘๗	๐.๑๙๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากรโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๔๘๗$) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ข้อ โดยประเด็นที่มีความความคิดเห็นสูงสุดคือ ผู้บริหารและครูศึกษามีความคิดก้าวหน้าทันสมัยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕๙ รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูมีความเคร่งครัดในกฎระเบียบของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑๑ และที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ย ๓.๑๙๒

ตารางที่ ๔.๕ แสดงระดับความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านทั่วไป

(n = ๑๕๖)

การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ศูนย์มีส่วนร่วมช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ	๓.๙๑๐	๐.๗๘๑	มาก
๒. ศูนย์จัดทำข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง	๔.๑๙๘	๐.๕๓๗	มาก
๓. ศูนย์รับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือแก่ผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างดี	๔.๐๐๐	๐.๗๑๘	มาก
๔. ป้ายบอกตำแหน่งและจุดให้บริการต่างๆ ภายในศูนย์ชัดเจน	๓.๕๔๔	๐.๔๙๙	มาก
๕. ศูนย์มีการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียน	๓.๗๑๗	๐.๔๕๑	มาก
๖. ศูนย์มีที่นั่งพักสำหรับผู้ที่มาติดต่อกับทางศูนย์	๓.๖๖๖	๐.๔๗๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๘๓๙	๐.๒๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ในด้านทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๘๓๙) และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความความพึงพอใจสูงสุดคือ ศูนย์จัดทำข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึงมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๙๘ รองลงมาคือ ศูนย์รับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือแก่ผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐๐ และที่มีความคิดพึงพอใจต่ำสุดคือ ป้ายบอกตำแหน่งและจุดให้บริการต่างๆ ภายในศูนย์ชัดเจนมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔๔

ตารางที่ ๔.๖ แสดงระดับมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการอำนวยความสะดวก

(n = ๑๕๖)

การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ศูนย์มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	๔.๐๔๔	๐.๗๘๑	มาก
๒. ศูนย์มีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสม	๓.๘๘๔	๐.๘๑๐	มาก
๓. ศูนย์มีการบริการจัดรถรับ – ส่งนักเรียน	๓.๙๒๙	๐.๕๐๙	มาก
๔. อาคารมีความแข็งแรงปลอดภัยมีการปรับปรุงและซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้	๔.๓๒๐	๐.๖๐๐	มาก
๕. ศูนย์บริการน้ำดื่มและอาหารเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	๓.๖๕๓	๐.๘๖๒	มาก
๖. ศูนย์มีจำนวนห้องน้ำ – ห้องส้วมเพียงพอและสะอาดถูกสุขลักษณะ	๔.๑๓๔	๐.๗๑๐	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๙๙๔	๐.๓๕๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๙๙๔) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ อาคารมีความแข็งแรงปลอดภัยมีการปรับปรุงและซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒๐ รองลงมาคือศูนย์มีจำนวนห้องน้ำ – ห้องส้วมเพียงพอและสะอาดถูกสุขลักษณะมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓๔ และที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ศูนย์มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๔๔

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การเปรียบเทียบผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวนอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่าไม่นัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD)

สมมติฐานที่ ๑ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวนอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวนอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๕๖)

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๘๑	๓.๗๙๘	๐.๑๔๔	๒.๗๗๘*	๐.๐๐๖
หญิง	๗๕	๓.๗๒๒	๐.๑๙๗		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๗ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวนอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t – test) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน (เพศชายมีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ = ๓.๗๙๘ ,เพศหญิงมีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ = ๓.๗๒๒) มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวนอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ ระดับความพึงพอใจของที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๕๖)

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.
ไม่เกิน ๒๕ ปี	๑๗	๓.๗๕๙	๐.๑๓๓
๒๖-๓๕ ปี	๓๗	๓.๗๑๕	๐.๒๑๐
๓๖- ๔๕ ปี	๕๕	๓.๘๔๐	๐.๑๔๙
๔๖ปีขึ้นไป	๔๗	๓.๗๐๗	๐.๑๕๗
ค่าเฉลี่ยรวม	๑๕๖	๓.๗๖๒	๐.๑๗๕

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๕๖)

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๖๔	๓	๐.๑๘๘	๖.๗๕๒*	๐.๐๐๐
ภายในกลุ่ม	๔.๒๓๑	๑๕๒	๐.๐๒๘		
ผลรวม	๔.๗๙๕	๑๕๕			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๘, ๔.๙ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ผู้ตอบแบบ สอบถามที่มีช่วงอายุต่างกัน (ไม่เกิน ๒๕ ปี $\bar{X}$ = ๓.๗๕๙, ระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี $\bar{X}$ = ๓.๗๑๕, ระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี $\bar{X}$ = ๓.๘๔๐, ๔๖ ปีขึ้นไป $\bar{X}$ = ๓.๗๐๗) ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์พุทธศาสนาวัน

อาทิตยของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์พุทธศาสนาวัดอาทิตยของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดอาทิตยของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ		ไม่เกิน ๒๕ ปี	๒๖ - ๓๕ ปี	๓๖ - ๔๕ ปี	๔๖ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๓.๗๕๙	๓.๗๑๕	๓.๘๔๐	๓.๗๐๗
ไม่เกิน ๒๕ ปี	๓.๗๕๙	-	-๐.๐๔๔	-๐.๐๘๑	-๐.๐๕๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๓.๗๑๕	-	-	-๐.๑๒๕*	-๐.๐๐๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๓.๘๔๐	-	-	-	๐.๑๓๓*
๔๖ ปีขึ้นไป	๓.๗๐๗	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดอาทิตยของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมจำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ คือ ผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดอาทิตยของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี

ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดอาทิตยของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี มากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ ๓ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๕๖)

วุฒิการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๓.๘๑๖	๐.๑๔๘
ปริญญาตรี	๒๗	๓.๕๐๙	๐.๐๕๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐	๓.๗๙๑	๐.๐๔๓
ค่าเฉลี่ยรวม	๑๕๖	๓.๗๖๒	๐.๑๗๕

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๙๒	๒	๑.๐๔๖	๕๙.๑๙๗*	๐.๐๐๐
ภายในกลุ่ม	๒.๗๐๓	๑๕๓	๐.๐๑๘		
ผลรวม	๔.๗๙๕	๑๕๕			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๑, ๔.๑๒ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน (วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = ๓.๘๑๖, วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี $\bar{X}$ = ๓.๕๐๙, วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = ๓.๗๙๑) มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธ

ศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของผู้ปกครองที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๘๑๖	๓.๕๐๙	๓.๗๙๑
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๘๑๖	-	-๐.๓๐๗*	-๐.๐๒๕
ปริญญาตรี	๓.๕๐๙	-	-	-๐.๒๘๒*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๗๙๑	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ คือ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ ๔ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๕๖)

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.
รับจ้าง	๗๐	๓.๗๒๓	๐.๑๗๒
ค้าขาย	๑๕	๓.๗๓๖	๐.๒๐๐
เกษตรกรรม	๖๑	๓.๗๘๐	๐.๑๖๕
อื่นๆ	๑๐	๓.๙๕๘	๐.๐๔๓
ค่าเฉลี่ยรวม	๒๓๖	๓.๗๖๒	๐.๑๗๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๕๖)

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๒๒	๓	๐.๑๗๔	๖.๑๙๓*	๐.๐๐๑
ภายในกลุ่ม	๔.๒๗๓	๑๕๒	๐.๐๒๘		
ผลรวม	๔.๗๙๕	๑๕๕			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๔, ๔.๑๕ พบว่า ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน (อาชีพรับจ้าง $\bar{X}$ = ๓.๗๒๓, อาชีพค้าขาย $\bar{X}$ = ๓.๗๓๖, อาชีพเกษตรกรรม $\bar{X}$ = ๓.๗๘๐, อาชีพอื่นๆ $\bar{X}$ = ๓.๙๕๘) มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินาติย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินาติย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	ค้าขาย	เกษตรกร	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๓.๗๒๓	๓.๗๓๖	๓.๗๘๐	๓.๙๕๘
รับจ้าง	๓.๗๒๓	-	-๐.๐๑๒	-๐.๐๕๗	-๐.๒๓๕*
ค้าขาย	๓.๗๓๖	-	-	-๐.๐๔๔	-๐.๒๒๒*
เกษตรกร	๓.๗๘๐	-	-	-	-๐.๑๗๗*
อื่นๆ	๓.๙๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินาติย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ คือ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินาติย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่นๆ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายมีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินาติย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ยจังหวัดกาญจนบุรี น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่นๆ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินาติย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่นๆ

ตารางที่ ๔.๑๗ สรุปสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	สถิติทดสอบ		ค่าระดับ นัยสำคัญ	ผลการ ทดสอบ
			t	F		
๑.	เพศ	ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง	๔.๑๗๑*	-	๐.๐๐๖	ยอมรับ
๒.	อายุ	ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง	-	๘.๖๐๑*	๐.๐๐๐	ยอมรับ
๓.	วุฒิการ ศึกษา	ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง	-	๒๙.๙๒๓*	๐.๐๐๐	ยอมรับ
๔.	อาชีพ	ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง	-	๒๔.๐๔๐*	๐.๐๐๑	ยอมรับ

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ในประเด็นปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๘ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการ

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	นักเรียนขาดความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	๖๕
๒.	ครูขาดความเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับผลงานของนักเรียน	๖๒
๓.	เด็กสมาธิสั้นทำให้ไม่สนใจการเรียน	๕๔
๔.	นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้	๔๖

จากตารางที่ ๔.๑๘ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการ พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๖๕ คน รองลงมาคือ ครูขาดความเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับผลงานของนักเรียนอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๖๒ คน เด็กสมาธิสั้นทำให้ไม่สนใจการเรียนอยู่ในอันดับที่ ๓ มีจำนวน ๕๔ คน และนักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้อยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๔๖ รูป

ตารางที่ ๔.๑๙ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี **ด้านวิชาการ**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรให้นักเรียนนั่งสมาธิก่อนเข้าห้องเรียน เพื่อเพิ่มสติปัญญา	๖๕
๒.	ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยเน้นการปฏิบัติ	๕๔
๓.	ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน	๔๔
๔.	ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร	๔๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการ พบว่า ควรให้นักเรียนนั่งสมาธิก่อนเข้าห้องเรียน เพื่อเพิ่มสติปัญญา ก่อนเข้าห้องเรียนอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๖๕ คน รองลงมาคือ ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยเน้นการปฏิบัติอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๕๔ คน ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนของนักเรียนอยู่ในอันดับที่ ๓ มีจำนวน ๔๔ คน และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารอยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๔๑ คน

ตารางที่ ๔.๒๐ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี **ด้านบุคลากร**

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ครูใช้วิธีการสอนที่ทำให้เด็กเข้าใจยาก	๕๗
๒.	ครูขาดการจัดทำแผนการเรียนก่อนทำการสอนการสอน	๕๔
๓.	ครูขาดการวางตัวเป็นบุคคลต้นแบบของนักเรียน	๔๓
๔.	ครูวางตัวไม่เป็นกลางในการเรียนการสอน	๔๑

จากตารางที่ ๔.๒๐ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร พบว่า ครูใช้วิธีการสอนที่ทำให้เด็กเข้าใจยากอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๕๗ คน รองลงมาคือ ครูขาดการจัดทำแผนการเรียนก่อนทำการสอนการสอนอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๕๔ คน ครูขาดการวางตัวเป็นบุคคลต้นแบบของนักเรียนอยู่ในอันดับที่ ๓ มีจำนวน ๔๓ คน และครูบางคนวางตัวไม่เป็นกลางอยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๔๑ คน

ตารางที่ ๔.๒๑ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	
๑.	ควรมีกฎระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติของครู	๔๐
๒.	ควรตั้งกฎระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกายของครูผู้สอน	๓๙
๓.	ควรมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้แก่ครู	๓๒
๔.	ควรพัฒนาแนวการสอนของครูให้ไปแนวเดียวกัน	๒๙

จากตารางที่ ๔.๒๑ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดท่าเสา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร พบว่า ควรมีกฎระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติของครูอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๔๐ คน รองลงมาคือ ควรตั้งกฎระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกายของครูอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๓๙ คน ควรมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้แก่ครูอยู่ในอันดับที่ ๓ มีจำนวน ๓๒ คน และควรพัฒนาแนวการสอนของครูให้ไปแนวเดียวกันอยู่ในอันดับสุดท้าย มีจำนวน ๒๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๒ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินายกของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี **ด้านทั่วไป**

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ป้ายบอกทางภายในศูนย์ไม่มีความชัดเจน	๕๑
๒.	ขาดการดูแลด้านความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน	๔๗
๓.	การมาติดต่อกับศูนย์ไม่น่าประทับใจ	๓๑
๔.	การบริการด้านข่าวสารมีความล่าช้า	๒๙

จากตารางที่ ๔.๒๒ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินายกของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านทั่วไป พบว่า ป้ายบอกทางภายในศูนย์ไม่มีความชัดเจนอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๕๑ คน รองลงมาคือ ขาดการดูแลด้านความปลอดภัยให้เด็กนักเรียนอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๔๗ คน การมาติดต่อกับศูนย์ไม่น่าประทับใจอยู่ในอันดับที่ ๓ มีจำนวน ๓๑ คน และการบริการด้านข่าวสารมีความล่าช้าอยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๒๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๓ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินายกของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี **ด้านทั่วไป**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ควรมีมาตรการดูแลความปลอดภัยให้เด็กนักเรียน	๕๘
๒.	ควรทำป้ายบอกตำแหน่งและจุดให้บริการภายในศูนย์ชัดเจน	๕๓
๓.	ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ผู้ปกครองอย่างทั่วถึง	๔๒

จากตารางที่ ๔.๒๓ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินายกของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านทั่วไป พบว่า ควรมีมาตรการดูแลความปลอดภัยให้เด็กนักเรียนอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๕๘ คน รองลงมา

คือ ควรทำป้ายบอกตำแหน่งและจุดให้บริการภายในศูนย์ชัดเจนอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๕๓ คน และควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ผู้ปกครองอย่างทั่วถึงอยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๔๒ คน

ตารางที่ ๔.๒๔ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี **ด้านการอำนวยความสะดวก**

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ไม่มีเวลาไปส่งเด็กนักเรียน	๕๒
๒.	ห้องน้ำมีจำนวนน้อยและไม่สะอาด	๔๘
๓.	อาหารมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก	๔๕
๔.	น้ำดื่มมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับเด็กนักเรียน	๔๒

จากตารางที่ ๔.๒๔ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ไม่มีเวลาไปส่งเด็กนักเรียนอยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๕๒ คน รองลงมาคือ ห้องน้ำมีจำนวนน้อยและไม่สะอาดอยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๔๘ คน อาหารมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กอยู่ในอันดับที่ ๓ มีจำนวน ๔๕ คน และน้ำดื่มมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับเด็กนักเรียนอยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๔๒ คน

ตารางที่ ๔.๒๕ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี **ด้านการอำนวยความสะดวก**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรมีการให้บริการด้านอาหารให้มีความเพียงพอให้มากกว่านี้	๕๖
๒.	ควรมีการจัดรถรับส่งเด็กนักเรียนให้เพียงพอและมีความปลอดภัย	๕๒
๓.	ควรจัดน้ำดื่มน้ำใช้ที่เพียงพอ สะอาดถูกหลักอนามัย	๕๐
๔.	ควรมีการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ดีมีคุณภาพให้บริการ	๓๘

จากตารางที่ ๔.๒๕ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหาร ศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ควรมีการให้บริการด้านอาหารให้มีความเพียงพอให้มากกว่านี้อยู่ในอันดับที่ ๑ มีจำนวน ๕๖ คน รองลงมาคือ ควรมีการจัดรถรับส่งเด็กนักเรียนให้เพียงพอและมีความปลอดภัย อยู่ในอันดับที่ ๒ มีจำนวน ๕๒ คน ควรจัดน้ำดื่มน้ำใช้ที่เพียงพอ สะอาดถูกหลักอนามัยมีจำนวน ๕๐ คน และควรมีการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ดีมีคุณภาพให้บริการอยู่ในอันดับสุดท้ายมีจำนวน ๓๘ คน

๔.๕ แนวทางการบริหารศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

๑. พระครูเกษมกาญจนสิทธิ์ (ศักดิ์ดา เขมจาโร) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพุทธศาสนา
๒. พระครูสังฆรักษ์มานพ สททาธิโก (แก้วพุก) เจ้าอาวาสวัดหนองมะค่า
๓. พระยรรยง สิริวัฒนวิโส (ศรีเจริญวงศ์) ครูสอนประจำ
๔. แม่ชียุพิน ศิริวัฒน์ อาจารย์ใหญ่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา
๕. นางสาวบุญชะรัตน์ เจริญสุธรรมมาศ ครูสอนประจำ
๖. ว่าที่ร้อยตรี หญิง สุนันท์ วีระนนท์ เจ้าหน้าที่ธุรการ
๗. นางลำเจียก ผาสุก ผู้ช่วยกำนันตำบลจรเข้มเฝือก

๔.๕.๑ แนวทางการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการ

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญได้กล่าวถึงแนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการว่า โดยหน้าที่ของศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จคือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และทำหน้าที่ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพราะจุดมุ่งหมายของศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ งานวิชาการศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จมีขอบข่ายเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับ

---

^๑สัมภาษณ์ พระครูเกษมกาญจนสิทธิ์, (ศักดิ์ดา เขมจาโร), ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพุทธศาสนา, [๑๗ มกราคม ๒๕๕๙].

การเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมไปถึงการคัดเลือกผู้สอนและพัฒนาผู้สอน ตลอดจนการดำเนินกิจการของศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จต้องเป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบพิธีการของการเรียนการสอน^๒ หากมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนก็ต้องเปลี่ยนด้วยการจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับเด็กเน้นที่การปฏิบัติจริง^๓ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริงนั้นคือเด็กสามารถใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตได้^๔ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จไม่ได้สอนเฉพาะเรื่องพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาการต่างๆ เข้ามาเสริมด้วย เช่น ภาษาอังกฤษ คณิต ศาสตร์ ดนตรี นาฏศิลป์ และวัฒนธรรมไทย เป็นต้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีใจรักในวิชาการเหล่านี้ได้เรียนรู้อย่างเต็มที่^๕

สรุป วัดอุประสงค์การตั้งศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาต้องการให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การเผยแผ่ การอบรม ปลุกฝังศีลธรรมทางพระพุทธศาสนา และวัฒนธรรมอันดีงามแก่เด็กและเยาวชน เพื่อปลุกฝังศีลธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน ได้รู้จักพระพุทธศาสนาตามสมควรแก่วัยของตน และเพื่อให้รู้จักการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา โดยมีจุดมุ่งหมายคือจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับเด็กและเยาวชน ด้วยการจัดการวิชาการต่างๆ ควบคู่กับหลักคำสอนทางศาสนา

๔.๕.๒ แนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอ ด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญได้กล่าวถึงแนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากรว่า พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เป็นครูสอน ต้องทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชนและต้องมีวิธีการสอนที่สามารถให้ข้อคิดแก่เด็กและเยาวชนได้^๖ เพราะในสังคมปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารไร้พรมแดน จึงทำให้เด็กหลงผิดกับค่านิยมจากต่างประเทศ ทำให้คุณธรรมศีลธรรมหายไป^๗ เด็กไม่สามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดสิ่งใดควรทำไม่ควรทำ จึงขึ้นอยู่กับครูในศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ว่าสามารถโน้มน้าว

^๒ สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี หญิง สุนันท์ วีระนนท์, เจ้าหน้าที่ธุรการ, [๑๖ มกราคม ๒๕๕๙].

^๓ สัมภาษณ์ นางสาวบุญชะรัถน์ เจริญสุธรรมมาศ, ครูสอนประจำ, [๑๘ มกราคม ๒๕๕๙].

^๔ สัมภาษณ์ แม่ชียุพินศิริวัฒน์, อาจารย์ใหญ่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา, [๑๘ มกราคม ๒๕๕๙].

^๕ สัมภาษณ์ พระยรรยง สิริวัฒนวิโส, (ศรีเจริญวงศ์), ครูสอนประจำ, [๑๘ มกราคม ๒๕๕๙].

^๖ สัมภาษณ์ แม่ชียุพิน ศิริวัฒน์, อ้างแล้ว.

^๗ สัมภาษณ์ พระครูเกษมกาญจนสิทธิ, (ศักดิ์ดา เขมจาโร), อ้างแล้ว.

น้าวเด็กได้มากน้อยเท่าไหน^๙ เด็กจะเรียนรู้การเป็นคนดีหรือเป็นคนไม่ดีผ่านทางการประพฤติของพ่อแม่ ครูและบุคคลใกล้ชิด ส่วนมากเด็กและเยาวชนมักเอาอย่างการกระทำของผู้ใหญ่ มากกว่าการเรียนรู้การสอน^{๑๐} ดังนั้นครูและบุคคลใกล้ชิดควรเป็นแบบอย่างในการประพฤติดี หากอยากให้เด็กดีอย่างไร ผู้ใหญ่ก็ต้องดีให้ได้อย่างนั้น^{๑๑} การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กต้องดีให้ได้ทั้งความคิดและการกระทำโดยการสอนให้เด็กรู้ว่าหากเราอยากให้คนอื่นทำดีกับเราเราก็ต้องทำความดีกับเขาก่อน^{๑๒}

สรุป การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนไม่ได้จำกัดแค่วิชาความรู้เท่านั้น แต่อาจเกิดจากการที่มีบุคคลต้นแบบ ดังนั้นครูผู้สอนนอกจากที่จะให้วิชาความรู้ต่างๆ กับเด็กและเยาวชนแล้ว ยังต้องประพฤติปฏิบัติด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชนอีกด้วย และจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคในการถ่ายทอด ต้องพยายามปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีความหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กและเยาวชน

๔.๕.๓ แนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านทั่วไป

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญได้กล่าวถึงแนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านทั่วไปว่า การจัดบริการแก่นักเรียนและผู้ปกครองในด้านต่างๆ เช่น ที่ให้พระสวดมนต์^{๑๓} การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนเป็นสิ่งที่ศูนย์พุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จควรดำเนินการเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง^{๑๔} อีกทั้งควรให้คำปรึกษากับผู้ปกครองในเรื่องการเรียนของนักเรียน การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา^{๑๕} ก็เพื่อทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและทางศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านและผู้นำชุมชน^{๑๖}

สรุป ศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ควรมีการดึงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โดยการเชิญผู้ปกครองมาร่วมปรึกษาหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรมีการ

^๙สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์มานพ สททาทิโก, (แก้วพุก), เจ้าอาวาสวัดหนองมะค่า, [๑๘ มกราคม ๒๕๕๙].

^{๑๐}สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี หญิง สุนันท์ วีระนนท์, อ้างแล้ว.

^{๑๑}สัมภาษณ์ นางลำเจียก ผาสุก, ผู้ช่วยกำนันตำบลจระเข้มะคอก, [๑๖ มกราคม ๒๕๕๙].

^{๑๒}สัมภาษณ์ นางสาวบุญชะรัตน์ เจริญสุธรรมมาศ, อ้างแล้ว.

^{๑๓}สัมภาษณ์ พระยรรยง สิริวัฒนวิโส, (ศรีเจริญวงศ์), อ้างแล้ว.

^{๑๔}สัมภาษณ์ พระครูเกษมกาญจนสิทธิ์, (ศักดิ์ดา เขมจาโร), อ้างแล้ว.

^{๑๕}สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี หญิง สุนันท์ วีระนนท์, อ้างแล้ว.

^{๑๖}สัมภาษณ์ นางลำเจียก ผาสุก, อ้างแล้ว.

แจ้งข่าวสารด้านการเรียนกับการจัดกิจกรรมของศูนย์ให้กับผู้ปกครองได้รับทราบ อีกทั้งควรมีการรับฟังข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานในศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์

๔.๕.๔ แนวทางในการบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอ ด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอำนวยความสะดวก

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญได้กล่าวถึงแนวทางในการบริหารศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอำนวยความสะดวกว่า ศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ มีการพัฒนาศูนย์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีบรรยากาศที่สะอาด สว่าง สงบ^{๑๖} ความโปร่งใสด้านการเงินของวัด รวมถึงการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพราะจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างศรัทธาแก่ประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี^{๑๗} อีกทั้งการเรียนการสอนเสริมการสร้างความคุ้นเคยของศูนย์เน้นที่ความประพฤติดีของเด็กเป็นสำคัญ จึงทำให้สามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนได้ส่วนหนึ่ง^{๑๘} เด็กและเยาวชนศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ ส่วนมากมาจากพื้นที่ใกล้เคียงทางศูนย์ได้อำนวยความสะดวกด้วยการจัดรถบริการรับส่ง โดยเด็กที่เข้ามาเรียนจะได้รับการให้บริการต่างๆ จากทางศูนย์ เช่น อาหาร น้ำดื่ม อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น^{๑๙}

สรุป การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ด้านการอำนวยความสะดวก ศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ควรจัดรถรับ-ส่งเด็กนักเรียน อีกทั้งควรปรับภูมิทัศน์ภายในศูนย์เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และควรจัดบรรยากาศที่สะอาด สว่าง สงบ อันเอื้อต่อการปฏิบัติธรรม

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย (Body of knowledge)

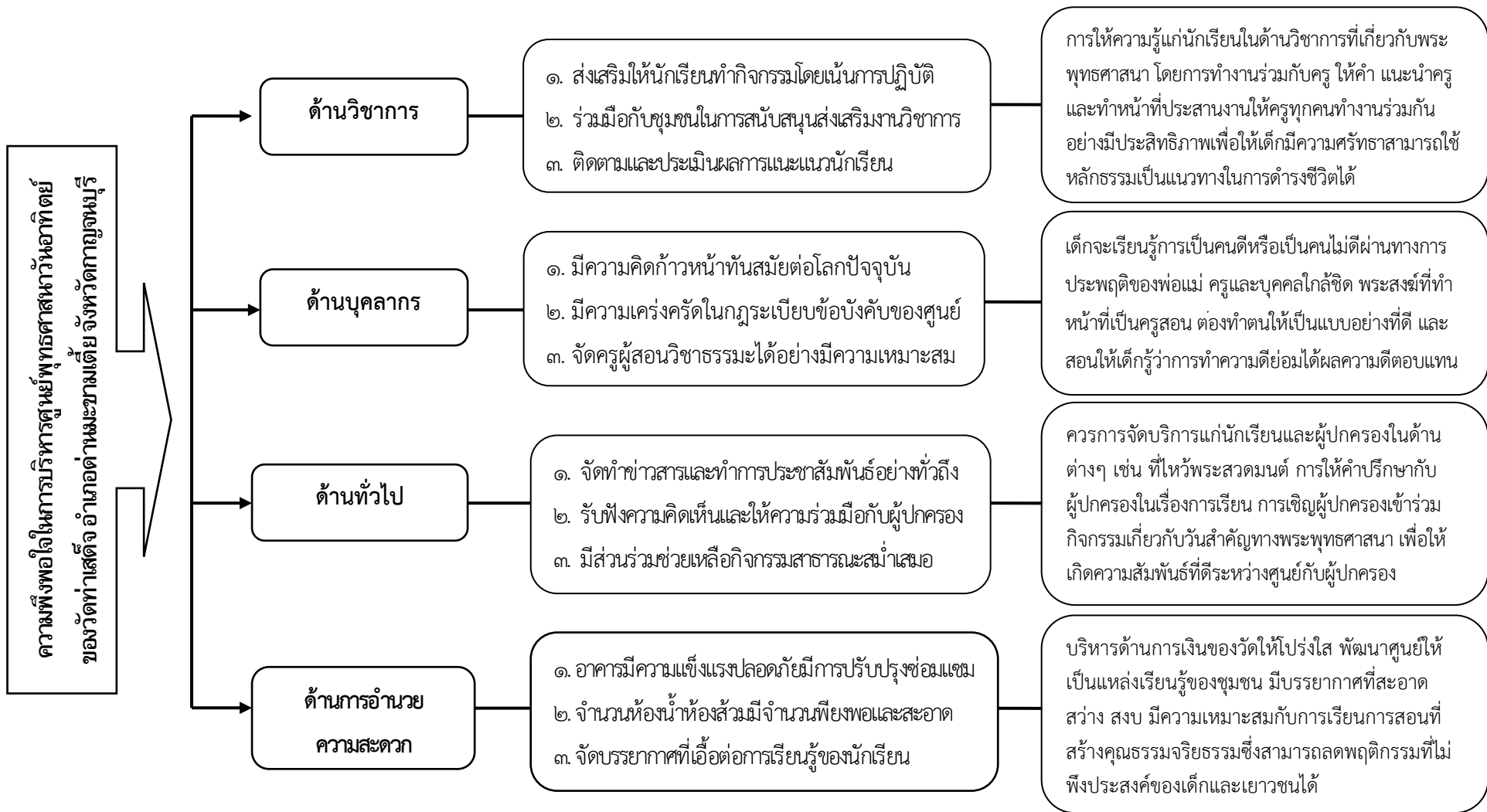
การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย โดยการแสดงแผนภาพ ดังแผนภาพที่ ๔.๑

^{๑๖}สัมภาษณ์ พระยรรยง สิริวัฒนวิโส, (ศรีเจริญวงศ์), อ้างแล้ว.

^{๑๗}สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์มานพ สทพาธิโก, (แก้วพุก), อ้างแล้ว.

^{๑๘}สัมภาษณ์ แม่ชียุพิน ศิริวัฒน์, อ้างแล้ว.

^{๑๙}สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี หญิง สุนันท์ วีระนนท์, อ้างแล้ว.

ตารางที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบลงิ้วงาม จังหวัดกาญจนบุรี สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านวิชาการ การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบลงิ้วงาม จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวิชาการพบว่า ควรมีการร่วมมือกับชุมชนในการสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการ ในการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และทำหน้าที่ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมีการติดตามและประเมินผลการแนะนำนักเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยเพื่อผู้เรียนจะได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้นำความรู้และหลักธรรมคำสั่งสอนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. ด้านบุคลากร การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบลงิ้วงาม จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากรพบว่า พระสงฆ์ที่เป็นครู ควรตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในความเป็นครู ในขณะเดียวกันก็ไม่ลืม ความเป็นพระจะต้องประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด เพราะพระสงฆ์ไม่เหมือนครูทั่วๆ ไปจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิชาต่างๆ และเทคนิคในการถ่ายทอด มีความประพฤติที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะผู้บริหารควรมีความคิดก้าวหน้าทันสมัย และควรจัดบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เพราะเด็กจะเรียนรู้การเป็นคนดีหรือเป็นคนไม่ดีผ่านทาง การประพฤติของพ่อแม่ ครู และบุคคลใกล้ชิด พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เป็นครูสอนจะต้องวางตัวให้เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ได้ และเป็นที่ปลูกศรัทธาให้เกิดแก่ผู้พบเห็น ตลอดทั้งมีความรู้ดี มีความสามารถดีเพราะนอกจากจะสอนเด็กนักเรียนแล้วพระสงฆ์คือผู้พัฒนาจิตใจของคนในชุมชนให้ขยันหมั่นเพียรในการทำมาหาเลี้ยงชีพ คือสอนให้ขยันเก็บออม ประหยัดใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า สอนให้คนที่อยู่ในสังคมโดยสอนให้รู้จักเลือกคบคน โดยให้เลือกคบกับบัณฑิต ให้หลีกเลี่ยงจากคนพาล และสอนให้วางตนให้เหมาะสมกับภาวะแห่งตน รู้จักฐานะของตน

๓. ด้านทั่วไป การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของวัดท่าเสด็จ อำเภอตำบลงิ้วงาม จังหวัดกาญจนบุรี ด้านทั่วไปพบว่า ศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ควรจัดทำข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ และทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรวมถึงประชาชนทั่วไปได้รับทราบ ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อการร่วมรับฟังความคิดเห็นต่างๆตลอดถึงให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนในด้านต่างๆ ที่ทางศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์สามารถทำได้ อีกทั้งศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์ควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณะในชุมชนเช่น การบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน การขุดลอกคูคลองที่ตื้นเขิน ซ่อมสร้างถนนเข้าหมู่บ้าน ทำความสะอาดวัดการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน ในกรณีเมื่อผู้เรียนเจ็บป่วยหรือผู้สอนหรือ

ทางศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์จัดให้มีการสอนหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับทางวิชาชีพให้กับประชาชนในชุมชน

๔. ด้านการอำนวยความสะดวก การบริหารศูนย์ศึกษาพุทธศาสนวันอาทิตย์ของวัดท่าเสาตั้งอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอำนวยความสะดวกพบว่า ศูนย์ควรมีการดูแลสิ่งก่อสร้างอาคารเรียนให้มีความแข็งแรงปลอดภัย พร้อมทั้งมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะบรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้การมีห้องเรียนที่มีบรรยากาศแจ่มใส สะอาด สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีโต๊ะเก้าอี้ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีมุมวิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใส ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผู้เรียนพอใจมาโรงเรียน เข้าห้องเรียนและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้เป็นครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบรรยากาศ หลักการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้